

Lyytin ja Sepon KAVERIKORTIT

Peli, jossa kaikki ovat
samalla puolella!

OHJE

Tähän peliin mahtuvat kaikki mukaan!
Pelissä on 24 korttia, joiden toisella puolella on tehtäviä ja
toisella kuvia. Kortit toimivat sekä yhdessä että erikseen.

Violetit tehtäväkortit on jaettu kuuteen kategoriaan:

Kiva kaveri

Herätys, hoksottimet!

Sanaseppo

Päästä hännänpäähän

Tunteista tulimmaiseen

Minulla on asiaa!

Kuvakortteja on kolmea väriä:

4 vaaleanpunaista, 8 keltaista ja 12 turkoosia.

Kun kuvakortit liittyvät tehtävään, se mainitaan
tehtäväkortissa. Kuvakortit sopivat käytettäväksi myös
muussa varhaiskasvatuksen pedagogisessa toiminnassa
– vain mielikuvitus on rajana.

Iloisia ja oivaltavia hetkiä Lyytin ja Sepon
kaverikorttien parissa!

PÄÄSTÄ HÄNNÄNPÄÄHÄN

Luota kaveriin

Jakautukaa pareihin. Toiselta sidotaan silmät, ja toinen vie yhden kortin johonkin huoneessa. Sen jälkeen hän yrittää neuvoa sokkona olevan kaverin kortin luo. Voitte halutessanne tehdä pienen radan, jossa on esimerkiksi tyynyjä esteinä.

Jutelkaa lopuksi, miltä tuntui olla silmät kiinni toisen ohjeiden varassa. Entä miltä tuntui antaa ohjeita, kun toinen ei näe? Pelottiko, että tulee törmäys? Hermostuttiko neuvominen tai ohjeiden kuunteleminen?

PÄÄSTÄ HÄNNÄNPÄÄHÄN

Kirjoita keholla

Muodostakaa yhdessä koko ryhmän kokoinen I-kirjain asettumalla peräkkäin makaamaan ja pitämällä edessä olevan kaverin nilkoista kiinni. Ulkona kirjaimen voi piirtää katuliidulla asfalttiin ja jokainen voi koristella oman osionsa.

Mitä muita kirjaimia voisitte muodostaa yhdessä? Mitä kirjaimia ryhmänne nimessä on? Aikuinen voi kuvata kirjaimet ylhäältä päin, ja tulostetuilla valokuvilla voitte kirjoittaa ryhmän nimen seinälle.

PÄÄSTÄ HÄNNÄNPÄÄHÄN

Seppo kuva!

Jakautukaa pareihin. Toinen on valokuvaaja ja toinen kuvattava. Kun valokuvaaja sanoo "Seppo kuva!", kuvattava jäähmettyy paikoilleen haluamaansa asentoon ja valokuvaaja yrittää tehdä saman asennon.

Kokeilkaa tehdä oikein vaikeita asentoja. Vaihtakaa jokaisen kuvan jälkeen kuvattavana ja kuvaajana olemista.

PÄÄSTÄ HÄNNÄNPÄÄHÄN

Vedä rajat

Asettukaa jonoon. Jonon ensimmäisenä oleva lapsi siirtyy kauemmas muista, ja muut kävelevät vuorotellen häntä kohti. Lapsi sanoo "Stop!", kun hänestä tuntuu, ettei hän halua toisen tulevan enää lähemmäksi. Jokainen saa olla vuorollaan omien rajojensa vetäjä, ja jokainen pääsee harjoittelemaan toisen rajojen kunnioittamista.

Keskustelkaa siitä, miltä rajojen vetäminen tuntuu ja miksi jonkun ehkä pystyy päästämään toista lähemmäs.

HERÄTYS, HOKSOTTIMET!

Arvaa kuka

Aikuinen valitsee joukosta yhden lapsen, ja muut yrittävät kysymysten avulla selvittää, kuka hänellä on mielessään.

Voitte esimerkiksi kysyä: Onko hän 5-vuotias? Tykkääkö hän kiipeilystä? Onko hänellä mustat tossut? Se, joka keksii oikean henkilön, saa olla seuraava arvuuttelija.

HERÄTYS, HOKSOTTIMET!

Korvat höröllä

Lapset käyvät makaamaan vatsalleen silmät kiinni kauas toisistaan. Aikuinen käy koskettamassa vuorotellen jokaisen selkää. Jokainen saa vuorollaan äännähtää valitseman eläimen äänen, ja muut arvaavat äänen perusteella, kuka kavereista oli kyseessä. Voitte kokeilla muuttaa omaa ääntänne, niin tunnistaminen on vaikeampaa.

HERÄTYS, HOKSOTTIMET!

Silmä tarkkana

Aikuinen valitsee kuvakortin ja näyttää sitä lapsille hetken aikaa. Painakaa mieleenne mahdollisimman paljon yksityiskohtia kuvasta! Seuraavaksi aikuinen kertoo kuvasta väitteitä ja lapset sanovat, onko se totta vai ei.

Esimerkiksi: *Pupu on surullinen.*

Karhulla on vihreät kengät.

Ketun lautasella on banaani.

Voitte lisätä tehtävän vaikeutta ottamalla samalla kertaa useamman kortin.

HERÄTYS, HOKSOTTIMET!

Joukkoon kuulumaton

Aikuinen luettelee asioita eri kategorioista siten, että yksi asia ei kuulu joukkoon.

Esimerkiksi: *tikka, pöllö, lepakko ja sorsa*
hiiri, ahven, kissa ja jänis
mustikka, omena, banaani ja päärynä

Lapset ratkovat yhdessä keskustelemalla, mikä ei kuulu joukkoon, ja antavat yhteisen vastauksen perustelemalla valintansa.

TUNTEISTA TULIMMAISEEN

Hepuli

Aikuinen lukee lorun lapsille äänensävyä vaihdellen.
Keskustelkaa lopuksi lorun herättämistä tunteista
vaaleanpunaisten kuvakorttien avulla.

*Unihiekka jo silmää kutittaa,
mutten yhtään halua nukahtaa.
Naurun kuplat helposti tarttuu,
ilomieli kohisten karttuu.*

*Vatsassa alkaa kiehua, tekee mieli RIEHUA!
Mikä kumma kohtaous tuli?
Tietysti hirmuinen HEPULI!*

Miltä hepuli tuntuu? Missä kohdassa kehoa
se tuntuu? Näytä, mitä hepuli saa aikaan.
Miten sen saa loppumaan? Mikä kuvista
voisi helpottaa hepuliin?

TUNTEISTA TULIMMAISEEN

Rauhoittuminen

Aikuinen lukee lorun lapsille äänensävyä vaihdellen.
Keskustelkaa lopuksi lorun herättämistä tunteista
vaaleanpunaisten kuvakorttien avulla.

*Shhh, shhh, shhh! Suun ja silmät suljen,
niin korvilla paremmin kuulen.*

*Olen vaan, en pinnistä. Lepään vaan, en tirkistä.
Sydämen läpätys rauhoittuu, mielen myllerrys tasaantuu.
Hengitän, hengitän, hengitän. Otsan kurtuista hellitän.
Istun kippuraan, itseäni halaan.
Hiljalleen lempeäksi minuksi palaan.*

Miltä tuntuu olla hiljaa? Onko se helppoa vai vaikeaa?
Tuntuuko se jossain kohtaa kehoa hyvältä?
Mikä kuvista voisi auttaa rauhoittumaan?

TUNTEISTA TULIMMAISEEN

Kiukku

Aikuinen lukee lorun lapsille äänensävyä vaihdellen.
Keskustelkaa lopuksi lorun herättämistä tunteista
vaaleanpunaisten kuvakorttien avulla.

*Kiukku nousta alkaa, ihan poljen jalkaa!
Huidon ilmaa ja raivosta kihisen. Vihaisena pihisen.
En edes halua olla mukava, on olo liian tukala.
Tekee mieli jotain särkeä, koheltaa vailla järkeä.
Saa suututtaa muttei satuttaa.
Mikä voisi oloa helpottaa?*

Mikä saa sinut vihaiseksi? Tuleeko kiukku joskus
ilman syytä? Missä kiukku tuntuu? Mitä teet,
kun kiukuttaa? Mikä kuvista voisi auttaa,
kun kiukuttaa?

TUNTEISTA TULIMMAISEEN

Pelko

Aikuinen lukee lorun lapsille äänensävyä vaihdellen.
Keskustelkaa lopuksi lorun herättämistä tunteista
vaaleanpunaisten kuvakorttien avulla.

*On pimeää, jossain taitaa rapista.
Olen yksin, huuli alkaa vapista.
Onko se mörkö vai jokin muu?
Kiiluvat silmät ja valtava suu?
Mielikuvitus villisti loikkii ja laukkaa,
näkyvätön hammas varpaasta haukkaa.
Menen peiton alle, kätken silmät ja pään.
Tänne pesän turvaan jään.
Ei mörköjä ole, tiedän sen.
Miksi välillä tämän unohtelen?*

Mitä sinä pelkää? Miksi?
Missä kohdassa pelko tuntuu?
Mitä teet, kun pelottaa? Mikä kuvista
voisi auttaa, kun pelottaa?

KIVA KAVERI

Yhteinen juttu

Asettukaa kahteen riviin vastakkain. Mitä yhteistä sinussa ja vastapäätä olevassa kaverissa on? Voit yrittää kysymysten avulla selvittää, tykkääkö hän samoista jutuista kuin sinä, onko hänellä jotain samanlaista kuin sinulla tai onko hän taitava jossain samassa asiassa kuin sinä. Kertokaa lopuksi kaikille ääneen teitä yhdistävä asia.

Vaihtakaa sen jälkeen paikkoja niin, että vastapäätä tulee eri kaveri. Jatkakaa yhdistävien asioiden etsimistä niin kauan, että kaikilla on jotain yhteistä jokaisen kaverin kanssa.

KIVA KAVERI

Tunteen tunnistus

Levittäkää keltaiset kuvakortit lattialle.

Etsikää kuville parit. Mitä yhteistä kuvissa on?
Mitä eroa niissä on? Miltä kuvien hahmoista mahtaa tuntua? Ovatko hahmot kuvissa iloisia vai surullisia?
Näyttääkö jokin tilanne tutulta? Miltä sinusta tuntui samanlaisessa tilanteessa?

KIVA KAVERI

Kehukierros

Levittäkää turkoosit kuvakortit lattialle ja asettukaa niiden ympärille rinkiin. Katso vasemmalla puolellasi olevaa kaveria ja mieti: Mikä hänessä on erityisen mukavaa? Mitä hän osaa? Missä hän on taitava? Mistä hänessä erityisesti pidät? Voit valita myös jonkin kortin, joka mielestäsi kuvaa kaveria.

Pitäkää kehu kierros niin, että jokainen sanoo vuorotellen ääneen vasemmalla puolellaan olevasta jotain mukavaa. Näin jokainen saa kehua ja tulla kehutuksi. Jos käytätte kuvakortteja, palauttakaa ne jokaisen vuoron jälkeen takaisin keskelle.

KIVA KAVERI

Jaa taitosi

Mitä sinä osaat?

Osaatko esimerkiksi tehdä jonkin jumppaliikkeen, laulaa laulun tai muistatko jonkin lorun tai kaikkien kuukausien nimet?

Näytä taitosi ja opeta se muille.
Harjoitelkaa yhdessä.

SANASEPPO

Kysy kaverilta

Asettukaa ringiin. Mieti, mitä haluaisit tietää vasemmalla puolellasi olevasta kaverista. Mitä haluaisit häneltä kysyä?

Ensimmäinen kysyy vieruskaveriltaan kysymyksen. Vastaaja esittää puolestaan uuden kysymyksen vieruskaverilleen, ja kierros jatkuu niin kauan, että kaikki ovat saaneet kysyä ja vastata. Kierroksen jälkeen kukin kertoo, mitä vieruskaveri vastasi kysymykseen. Muistivatko kaikki vastaukset oikein?

MINULLA ON ASIAA!

Mielenilmaus

Mieti, mikä asia on mielestäsi väärin. Minkä asian haluaisit esimerkiksi päiväkodissa muuttaa? Onko jokin sääntö mielestäsi turha tai haluaisitko lisätä jotain päiväohjelmaan?

Jokainen saa sanoa mielipiteensä ääneen. Kuka on samaa mieltä? Onko joku eri mieltä? Harjoitelkaa keskustelemaan ja perustelevaan mielipiteitänne. Miten asia pitäisi muuttaa? Mitä siitä seuraisi, jos asia muutettaisiin?

SANASEPPO

Yhteys pätkii

Asettukaa riviin. Rivin päässä oleva valitsee jonkin kuvakortin ja kertoo siitä lyhyen tarinan kuiskaamalla vieruskaverilleen. Tämä puolestaan kuiskaa tarinan eteenpäin, ja sama jatkuu, kunnes rivin viimeinen sanoo tarinan ääneen. Muuttuiko tarina matkan varrella?

MINULLA ON ASIAA!

Eri mieltä

Ei ole vaarallista olla kaverin kanssa eri mieltä, sillä makuja ja mielipiteitä mahtuu maailmaan.

Kannattaa kuitenkin miettiä, millä tavalla mielipiteensä ilmaisee, ettei kuulosta ilkeältä.

Mieti, mistä asiasta erityisesti tykkäät, ja kysy muilta, ovatko he samaa vai eri mieltä. Jokainen saa vastata vuorollaan. Voitte käyttää apuna turkooseja kuvakortteja asioiden keksimiseen.

Keskustelkaa lopuksi yhdessä, miltä tuntui sanoa, että on eri mieltä. Entä miltä tuntui, kun toinen oli eri mieltä? Oletko joskus jättänyt sanomatta, että olet eri mieltä toisen kanssa?

SANASEPPO

Jatka tarinaa

Asettukaa ringiin istumaan. Yksi aloittaa tarinan sanomalla "Olipa kerran..." ja seuraava jatkaa. Jatkakaa tarinaa vähintään niin kauan, että jokainen pääsee tarinoimaan. Tarina loppuu, kun joku toteaa "sen pituinen se". Vain mielikuvitus on rajana! Halutessanne aikuinen voi kirjoittaa tarinan ylös. Voitte käyttää kuvakortteja apuna tarinan keksimiseen.

MINULLA ON ASIAA!

Jatka lausetta

Aikuinen lukee virkkeen alun, ja jokainen lapsi saa vuorollaan jatkaa sitä.

Minä osaan...

Minä haluaisin...

Minä toivon, että...

Minulla on...

Minulle tulee hyvä mieli, kun...

Minulle tulee paha mieli, kun...

SANASEPPO

Täydellinen päivä

Asettakaa kaikki kuvakortit lattialle.

Jokainen saa vuorollaan suunnitella täydellisen päivän valitsemalla sopivat kuvakortit ja asettamalla ne sellaiseen järjestykseen, jossa täydellinen päivä etenisi. Jokainen saa myös esitellä oman täydellisen päivänsä muille.

Voitte myös suunnitella täydellisen päivän yhdessä ja harjoitella samalla kompromissien tekoa.

MINULLA ON ASIAA!

Puheenjohtaja

Valitkaa joukostanne puheenjohtaja, joka jakaa muille puheenvuorot ja päättää, millä tavalla puheenvuoroa pitää pyytää: tapahtuisiko se vaikkapa viittaamalla, silmät sulkemalla tai yhdellä jalalla seisomalla?

Puheenjohtaja valitsee aiheen, johon kuuluvia asioita muut saavat keksiä. Aihepiiri voi olla mikä vain, esimerkiksi satuhahmot, eläimet, lastenohjelmat, pelit tai tietyllä kirjaimella alkavat nimet. Kun kukaan ei enää keksi, vaihtakaa puheenjohtajaa.